

Dilemele evreilor americani

De Petre Szmuk, Dallas, SUA și Tiberiu Ezri, Rehovot, Israel

[Theodor Herzl](#)

Problemele evreilor americani legate de războiul din Gaza și de sionism sunt preocupante și pentru israelieni.

Divergențe ale evreilor cu privire la sionism există încă din secolul al XIX-lea, când Herzl a propus crearea unui stat al evreilor pe teritoriul istoric al Israelului. Aceasta este definiția sionismului: întoarcerea evreilor în patria strămoșească. Termenul vine de la muntele Țion (Zion) din Ierusalim, amintit și în Tanah, Biblia evreiască.

Întoarcerea evreilor în țara lor a avut o semnificație specială după Holocaust. Scopul era ca evreii să nu mai fie maltratați, să nu mai sufere pogromuri și să-și construiască singuri destinul, inclusiv o armată care să-i apere.

Emanciparea evreilor la sfârșitul secolului al XIX-lea a favorizat ideile sioniste, dar, după cum spune proverbul israelian – "Câți evrei, atâtea păreri", au apărut și oponenți ai ideii sionismului, din diferite motive.

Încă la sfârșitul secolului XIX și mai ales după întemeierea URSS au existat organizații anti-sioniste muncitorești, socialiste și comuniste, cea mai cunoscută fiind Bund - General Jewish Workers League – Organizația Generală a Muncitorilor Evrei în Lituania, Polonia, Rusia, Belorusia și mai târziu SUA.

Antisionismul s-a întetit în timpul comunismului, inclusiv în România în anii 1950-1960.

American Jewish Committee (AJC) – Comitetul Evreilor Americani – a sprijinit sionismul încă înainte de întemeierea statului Israel, deși în rândul membrilor acestei organizații se regăseau și elemente care își exprimau îngrijorarea că sionismul va împiedica integrarea evreilor în Statele Unite. Astăzi, AJC apără interesele Israelului prin combaterea antisemitismului și prin ajutor financiar.

Încă înainte de teoriile lui Herzl, evrei reformiști erau împotriva sionismului religios, susținând că religia iudaică trebuie să aibă un mesaj universal, pentru care împrăștierea (diaspora) evreilor în lume era esențială. Însă prin anii 1930, majoritatea evreilor reformiști au devenit și ei sioniști. O mică parte dintre ei și-au menținut părerile antisisioniste, formând organizația American Council for Judaism (ACJ), susținând și astăzi că, deși patria evreilor este teritoriul istoric al poporului evreu, ei sunt de naționalitate americană.

Cei mai extremiști antisioniști evrei sunt religioșii ortodocși care pretind că poporului evreu i se va permite să se întoarcă pe pământul strămoșesc numai după ce va primi porunca divină. În plus, mulți pretind că sionismul a adoptat obiceiuri neevreiești. Cei mai înverșunați antisioniști trăiesc, din păcate, în Israel, în orașul sfânt Ierusalim. "Neturei Charta" este un grup de evrei ultrareligioși care nu recunosc statul Israel și au legături cu guvernul islamist al Iranului și cu Hezbollah. Numai o țară fraieră ca a noastră nu îi gonește de aici. La fel sunt și evreii ultraortodocși din Satmar, care susțin că poporul evreu a fost pedepsit de Cel de Sus pentru că s-a îndepărtat de religie. Astăzi, cei mai mulți antisioniști americani aparțin grupurilor Jewish Voice for Peace (JVP), IfNotNow (INN) și The International Jewish Anti-Zionist Network (IJAN).

Dar mai există în Israel și antisioniști deghizați, care nu se exprimă deschis împotriva sionismului, ci doar profită de el, insistând că ei nu au voie să servească în armată, ci apără țara prin rugăciuni. Ei, habotnicii (haredim), sunt în coaliția guvernamentală: Agudat Israel, Șas și Yahadut Ha Tora.

Se pare că cei mai credincioși prieteni ai Israelului în SUA au rămas, deocamdată, creștinii evangheliști.

Diferitele păreri ale evreilor americani cu privire la războiul din Gaza și la sionism sunt discutate într-un articol publicat în revista *The New Yorker* la 6 aprilie 2026.

Eroul principal al articolului este Nathaniel Felder, membru al unei comunități conservatoare dintr-un oraș din New Jersey. Ideologia evreilor conservativi se află între cea ortodoxă și cea reformistă, respectând legile evreiești (*halaha*), dar recunoscând nevoia de adaptare la o societate modernă. Serviciile sunt în ebraică, în mod tradițional, dar femeile stau alături de bărbați, au dreptul să participe la diferite ceremonii și pot deveni rabine. LGBTQ sunt acceptați în comunitate și în sinagogi.

Ajungând la sinagogă, Felder trece pe lângă inscripția "Noi sprijinim Israelul și ne rugăm pentru pace" și scoate o pancartă din rucsac, pe care o atârnă lângă inscripție. Pe pancarta lui scria: "Înfometarea este împotriva valorilor evreiești: sprijinul Israelului nu poate fi necondiționat".

În acel moment ne-am gândit la două lucruri: propaganda falsă a Hamasului i-a convins și pe mulți evrei. La TV și online a fost prezentat un singur copil cașectic, a cărui stare nu se datora doar lipsei de alimente, ci și faptului că suferea de fibroză cistică, o boală gravă. Dacă e adevărat ce propagă Hamas prin vocea Qatarului și a Al Jazeera, unde au dispărut sutele de camioane de alimente trimise în Gaza? Răspunsul cunoscut este că Hamas le-a furat și le-a revândut populației, ca să aibă bani pentru armament și pentru recrutarea unor teroriști noi. Scenele repetate cu aceiași copii, care de fiecare dată cer mâncare, au fost înscenate pentru a deruta opinia publică.

Dar părerea lui Felder, la fel ca a majorității lumii, este de neclintit.

Ca urmare a unei reclamații, autoritățile l-au avertizat pe Felder că, dacă nu scoate pancarta pusă fără aprobare, va fi arestat și nu va mai putea fi membru al acelei sinagogi. Felder a refuzat să îndepărteze pancarta.

Chipaava (yarmulke - cipilică) pe care o purta pe cap, cu care umblă evreii religioși sau tradiționaliști, a moștenit-o de la bunicul său, care era sionist și care, în 1975, a emigrat din SUA în Israel. Felder, nepotul, a petrecut un an în Israel, într-un chibuț, asistând la oribilele crime împotriva evreilor în timpul celei de-a doua Intifade din 2001, după care s-a întors în SUA. Trauma acelei perioade i-a revenit după măcelul comis de Hamas la 7 octombrie 2023. Dar el era îngrijorat și de ce vor păți palestinienii dacă Israelul se va răzbuna. Acest sentiment s-a intensificat când a auzit despre înfometarea (știre falsă, nota autorilor) a populației din Gaza, deoarece aceasta contravenea moralei evreiești. Era îngrijorat și de reacția vecinilor creștini, pentru că evreii au încălcat principiul sacru evreiesc de a proteja viața umană. Cu cât se agrava criza în Gaza, cu atât mai mult Felder apela la ajutorul rabinului și al rabinesei sinagogii Beth El de care aparținea. El voia ca membrii comunității să arate

că sunt îngrijorați de soarta populației din Gaza. Văzând lipsa de reacție a coreligionarilor, Felder a pus din nou pancarta menționată. Reacția membrilor sinagogii a fost împărțită: unii au condamnat comportamentul lui, pe când alții au început un dialog și, ulterior, au ajuns la un acord cu el, sprijinindu-l în fața sinagogii. Această situație era mult diferită față de perioada de după războiul din Yom Kipur din 1973, când majoritatea evreilor americani, chiar și unii ortodocși, dar și cei de pe stânga socialistă, s-au declarat sioniști.

Era de așteptat ca, după 7 octombrie 2023 și răpirea de Hamas a 250 de persoane, printre care 12 cetățeni americani, reacția evreilor să fie aceeași ca în 1973, dar nu a fost așa, fiindcă evreimea din SUA s-a divizat în două grupuri. Primul grup, sionist, a pus accentul pe crimele Hamasului; al doilea a condamnat Israelul, care, din răzbunare, a ucis 72 de mii de persoane în Gaza. Acest număr nu lua în considerare că cel puțin jumătate dintre victime erau teroriști Hamas și, în plus, copiii și adulții care serveau drept scut pentru Hamas în școli, spitale și moschei, de unde obișnuiau să lanseze rachete împotriva Israelului.

Statisticile arată că, dintre toate războaiele moderne din lume, inclusiv cel din Afganistan și Irak, numai Israel i-a avertizat pe civili să părăsească locul care urma să fie bombardat, fiindcă era un cuib de hamasnici ascunși în spatele civililor. Să nu uităm că la masacrul din 7 octombrie 2023 au participat și mulți civili din Gaza.

Dar, continuând să citesc articolul, am aflat că astăzi puțini americani se consideră sioniști.

Netanyahu și coaliția lui, cu extremiștii de dreapta și habotnicii, sunt aspru criticați de evreii americani, precum și de mulți israelieni care au demonstrat împotriva guvernului. (Cu această critică suntem de acord și noi).

În 2025, ziarul *Washington Post* a publicat o statistică care arăta că majoritatea evreilor americani condamnă războiul din Gaza și că numai o treime dintre ei au încredere în Netanyahu și în guvernul lui. Noi credem că războiul din Gaza a fost necesar, dar s-a prelungit prea mult.

Ceea ce este îngrijorător și condamnabil este crezul a 39% dintre evrei, care consideră că Israelul a comis un genocid. Iată cum a reușit propaganda islamistă să-i deruteze și pe evreii americani, care nici ei nu înțeleg ce înseamnă genocid.

Genocidul este definit, conform dreptului internațional (Convenția din 1948 privind genocidul), ca un act comis cu intenția de a distruge, în întregime sau parțial, un grup

național, etnic, rasial sau religios. Dacă Israelul ar fi vrut într-adevăr să comită un genocid și luând în considerare superioritatea sa militară, ar fi putut elimina populația Gazei în scurt timp. În schimb, armata israeliană, luptând într-o zonă urbană, a încercat să minimizeze numărul de victime, avertizând populația civilă înainte de bombardamente.

Este clar că mai ales tinerii evrei și neevrei au fost spălați pe creier de propaganda islamiștilor și a altor antisemiți de pe rețelele sociale.

Comunitățile evreiești s-au divizat în așa măsură, încât unii rabini care apărau poziția Israelului erau amenințați de enoriași că vor fi schimbați.

Deși spiritele s-au mai liniștit după octombrie 2025, când a încetat războiul din Gaza, anti-israelianul Mamdani a ajuns primar și mulțumită voturilor neașteptate ale unor evrei.

Subsemnații cred că războiul din Iran va adânci și mai mult divizarea comunităților evreiești, în funcție de numărul de victime. Sperăm că cei 32 de mii de iranieni care demonstau, uciși de guvernul criminal iranian, nu vor fi și ei considerați victime ale războiului drept dus de SUA și Israel.

Încheiem cu câteva concluzii.

- Toate războaiele dintre arabi și Israel au fost inițiate de arabi și câștigate de Israel.
- Israel are tot dreptul de a se apăra și de a-i pedepsi pe criminalii Hamas și alții ca ei, dar trebuie să-i pedepsească și pe teroriștii evrei care fac scandaluri și provocări în Cisjordania; deocamdată nu sunt mulți, din fericire, pentru că ei comit crime și compromit Israelul în ochii lumii.
- Războiul din Gaza a fost justificat, dar a ținut prea mult din motive politice bine știute. Israelul are nevoie urgentă de schimbarea atitudinii guvernului care să caute rezolvarea crizelor prin tratate diplomatice de pace.
- Războiul preventiv împotriva Iranului extremist islamist, susținătorul terorismului internațional, a fost justificat și trebuie să-și atingă obiectivele propuse.
- Nu mai puțin importantă este pacea dintre diferitele tabere politice israeliene.

Cetățenii Israelului vor liniște, pace și prosperitate!

Bibliografie

1. <https://en.wikipedia.org/wiki/Zionism>
2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Bundism>
3. <https://jewishvirtuallibrary.org/anti-zionism-among-jews>
4. <https://www.jpost.com/christianworld/article-876541>
5. <https://www.newyorker.com/magazine/2026/04/06/at-synagogues-tensions-are-boiling-over>
6. <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/10/06/jewish-americans-israel-poll-gaza/>